

SLAVICA ĆOSIĆ***RAD S DAROVITIM UČENICIMA NA
ZAVIČAJNOM PROJEKTU "ZIDINE"**

Suvremena nastojanja u radu s darovitim učenicima ukazuju da škola treba omogućiti rad na istraživačkim projektima u suradnji s drugim istraživačkim ustanovama (Muzej, Arhiv, Konzervatorski odjel). Uz financijsku potporu Osječko-baranjske županije istražili smo prošlost i sadašnjost ostataka srednjovjekovne utvrde iz XIII. stoljeća, u okolici Čepina, kada je i prvi puta zapisano ime našega mjesta.

Prevladavao je timski rad u istraživanju i prezentaciji rezultata projekta užoj i široj lokalnoj zajednici. "Mikrohistorija" istočnoga kraja naše zemlje obogatila je znanja učenika i omogućila kvalitetno ostvarenje zavičajnoga ili ambijentalnoga pristupa u nastavi.

Jedan od najvrjednijih rezultata kreativni je ekipni rad i učenje kroz istraživanje, tj. razvijanje povjesničarskih vještina i razumijevanja. Time glavni cilj nastave nije više poučavanje o važnim događajima, nego pripremanje djece za život.

UVOD

Darovita djeca u svijetu dar su kojemu svaka zemlja posvećuje osobitu pozornost u poticanju njihove kreativnosti. Kod nas još uvijek nije tako. Više se bavimo učenicima s posebnim potrebama (kako u učenju, tako i ponašanju) na uštrb darovitih, iako je dokazano da su darovita djeca potencijal razvoja svake zemlje.

Pomaka ipak ima jer naša Županija ponovno financijski pomaže rad s darovitim učenicima. Tako je 10 učenika naše Škole odabralo projekt Kolođvar. Na projektu radimo cijele školske godine, a povremeno pomažu i ostali učenici.

GLAVNE FAZE PROJEKTA

Timski se rad pokazao najuspješnijim u rješavanju svih problema i zadataka pred kojima smo se našli u radu na našem projektu. Prošli smo sve glavne faze projekta:

1. pronalaženje teme

Olujom ideja izdvojili smo dogovorno najzanimljiviju i najaktualniju temu- Naše Zidine ili Kolođvar. Ribiči i Općina Čepin uređivali su rekreacijski centar u okolici Čepina-ribnjak i jezero nedaleko Zidina, ostataka stare utvrde iz XIII. stoljeća.

2. formuliranje cilja

Pošli smo od značaja za lokalnu zajednicu:

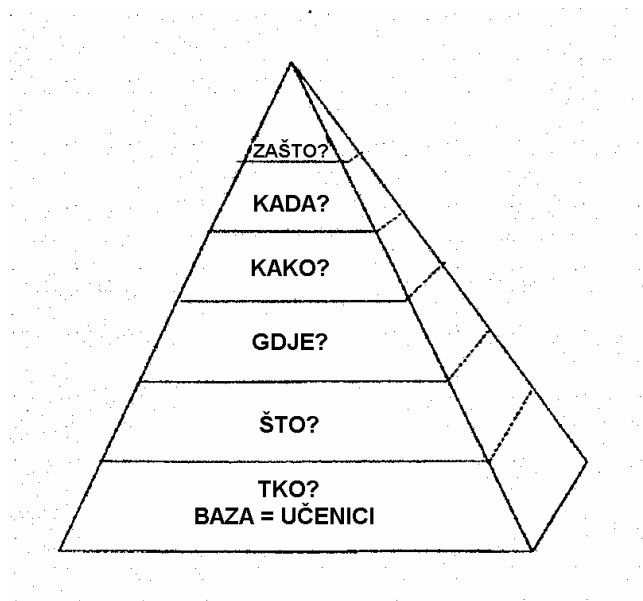
- jačanje ekološke svijesti učenika uz povezivanje čovjeka, prirode i prošlosti,

* Slavica Ćosić, Osnovna škola Vladimir Nazor Čepin

- prilagođavanje okoliša ljudskim potrebama (obrambena utvrda u prošlosti ili rekreacijski centar danas),
- povezivanje povijesne tematike sa svakodnevicom (strateški položaj močvare Palača, objašnjenje naziva Kolođvar, obrambena funkcija Wasserburga, upoznavanje i čuvanje kulturne baštine danas).

3. planiranje

Uz pomoć piramide planiranja izveli smo najprije grubo, a zatim detaljno planiranje s rasporedom radnih zadataka, te određenjem vremena i mjesta rada

TKO?	...će raditi
ŠTO?	...želimo, možemo
GDJE?	...ćemo realizirati
	...iskoristiti, prezentirati
KAKO?	..razgovori, intervjui, ankete
	...dramatizacija, film, plakati, reportaže
	...skupni rad, u paru, u plenumu
KADA?idući tjedan, mjesec, polugodište
ZAŠTO?uz učenje raditi
	...najtrajnije je ono što činimo
	...da je nastava kompletnija, povezanija

4. vrijeme pripreme

Prema vremenskim uvjetima i kalendaru Škole odredili smo vrijeme izvođenja terenske nastave - posjet Zidinama i Župnom uredu Ivanovac, Knjižnici Centra za kulturu Čepin, Državnom arhivu Osijek, Muzeju Slavonije Osijek i Konzervatorskom odjelu Osijek.

5. provedba projekta

Odgovorili smo na 2 pitanja iz ANKETE

Prije ostvarenja svega planiranoga.

1. Što znam o temi?

2. Pitanja na koja želim odgovor!

Nakon obrade kompletnoga materijala dovršili smo započetu anketu:

3. Što sam novo saznao/la?

4. Što mi je bilo zanimljivo?

5. Što mi je smetalo u radu?

6. Prijedlozi za poboljšanje rada!

6. predstavljanje projekta

Projekt Zidine bit će prezentiran na različitim razinama na više načina. Prikazan je na stručnom skupu učitelja povijesti osnovnih škola Osječko-baranjske županije u Čepinu, te na Učiteljskom vijeću naše Škole uz izlaganje učenika i plakate. Naš učenički školski list Mali odmor objavio je zavičajni projekt Kolođvar. 6 plakata izložiti ćemo učenicima, roditeljima i gostima na izložbi za Dan škole. Svoje plakate postaviti ćemo i u Knjižnici Centra za kulturu Čepin da se mještani Čepina upoznaju s našim kulturnim blagom.

Projekt će biti prikazan kao duhoviti fotokalendar učenika u projektu, također za Dan škole, a mapu projekta s prikupljenim tekstualnim i slikovnim materijalom priložiti ćemo u dokumentaciju Škole za Eko školu ili Smotru učeničkih zadruga.

7. refleksija o projektu

Svoje raspoloženje nakon urađenoga zadatka (projekta) učenici-istraživači mogu izraziti odabirom SMJEŠKA koji im odgovara i obojiti odgovarajućom bojom. Komentiraju, ako žele, svoj izbor. Slično je i STABLO S "UČENICIMA".

Najzanimljivije su im bile legende koje se još i danas pričaju o "zmijskom leglu" koje čuva veliko blago baruna Trenka ili legenda o poludjevojci - poluzmiji u podrumu dvorca.

Svoj rad na projektu učenici su vrednovali vrlo uspješnim i dijelili su si same petice i četvorke u zapažanju (za zanimljivost, korisnost, poučnost i izvedbu). Većina se osjećala ZNATIZELJNO i PONOSNO što imamo takvu kulturnu baštinu u svom zavičaju.

Timski rad im se sviđa jer se o svemu dogovaraju i zajedno odlučuju, pomažu jedni drugima, zabavno je učiti zajedno, njeguju slogu i prilagođavaju se suradničkom radu koji ih čeka u životu.

ZAKLJUČAK

Projektna nastava stvar u potpunosti ostvaruje glavnu zadaću odgojno-obrazovnog rada: naučiti učenika kako doći do informacija, kako ih razvrstati, izraziti kritički stav prema povijesnim činjenicama i svjedočanstvima. Postiže se viši stupanj motivacije pri učenju, više dolaze do izražaja osobna iskustva učenika, odlučivanje, pokretanje, disciplina i suradnja.

U radu s darovitim učenicima i nastavnicima i učenici oslobađaju stvaralačke potencijale, produbljuju i proširuju znanje, potiču suradnju i toleranciju, šire ljubav i prijateljstvo, a svoja kreativna ostvarenja prezentiraju učenicima, nastavnicima, roditeljima i široj lokalnoj zajednici.

Najveće bogatstvo rada s darovitim učenicima na projektu razvoj je zajednice učenika u kojoj se brinu jedni o drugima, razvijaju navike komunikacije i dijaloga, orijentiraju se na rad u timu, sposobni su kritizirati i prihvatiti kritiku, zainteresirani su za događanja u društvu. dobro se jezično izražavaju i pokazuju veliku volju za postizanje uspjeha, navikava ih na samoprocjenjivanje što im podiže samopouzdanje. Najkraće rečeno -priprema učenike za život sutra- za zajednički rad i stvaranje.

LITERATURA

- Đurić, T., Feletar, D.: Stare građevine istočne Hrvatske, Varaždin. 1983.
Grupa autora: 200 godina školstva u Čepinu od 1787.-1987., Osijek. 1988.
Bosendorfer, J.: Crte iz slavonske povijesti, Slavonica, Vinkovci, 1994.
Mažuran, I.: Srednjovjekovni i turski Osijek, Osijek, 1994.
Sršan, S.: Povijest Osijeka, Povijesni arhiv Osijek, Osijek, 1996.
Erceg, I.: Ivan Kapistran Adamović, Osijek, 1996.
Obad Šćitaroci, M., Bojanić Obad Šćitaroci, B.: Dvorci i perivoji u Slavoniji od Zagreba do Iloka, Šćitaroci, Zagreb, 1998.
Mažuran, I.: Hrvati i Osmansko carstvo, Golden marketing, Zagreb, 1998.
Marković, M.: Slavonija, povijest naselja i podrijetlo stanovništva, Golden marketing, Zagreb, 2002.
Vrgoč, H. i sur.: Poticanje darovite djece i učenika, Hrvatski pedagoško-književni zbor, Zagreb, 2002.
Sršan, S.: Povijest sela i župe Ivanovac, Osijek, 2004.

Časopisi:

1. Povijest u nastavi, br. 1, 2, 3, Zagreb, 2003., 2004.
2. Život i škola, br. 11 i 12, Osijek, 2004.
3. Napredak, br. 2 i 3, Zagreb, 1999.
4. Metodika, br. 1, 2, 3, 4, Zagreb,
5. Profil Akademija, br. 3, 4, 6, Zagreb, 2002., 2003., 2004.
6. Zrno, br. 58, 63-64, Zagreb, 2003., 2005.

SUMMARY

Contemporary attempts to work with talented children indicate that schools should facilitate research projects in cooperation with research institutions (museums, archives, conservation departments). With the financial grant from the Osijek-Baranja county we investigated the past and the present of the 13th century medieval fort near Čepin, when the name of our village was first recorded.

Our investigation and presentation of results to the community were based on team-work. From the *microhistory* of the eastern part of our country we learned new things and implemented a regional or *ambiental* approach to teaching.

One of the most valuable results is the creative team work through investigation, i.e. development of historical skills and understanding. The aim of teaching is no longer to teach, but to prepare children for life.